

ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Державна фіскальна служба України керуючись статтею 52 Податкового кодексу України (далі-Кодекс), розглянула лист підприємства про надання індивідуальної податкової консультації щодо можливості перебування новоствореного обслуговуючого житлово-будівельного кооперативу на спрощеній системі оподаткування, заповнення ним фінансової звітності та реєстрації платником ПДВ і повідомляє таке.

Відповідно до пункту 52.1 статті 52 Кодексу за зверненням платників податків контролюючі органи надають їм безоплатно індивідуальні податкові консультації з питань практичного застосування окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Щодо перебування на спрощеній системі оподаткування

Порядок переходу на спрощену систему визначено п.298.1 ст.298 Кодексу. Згідно з п.п. 298.1.4 цього пункту суб'єкт господарювання, який є платником інших податків і зборів відповідно до норм Кодексу, може прийняти рішення про перехід на спрощену систему шляхом подання заяви до контролюючого органу не пізніше ніж за 15 календарних днів до початку наступного календарного кварталу. Такий суб'єкт господарювання може здійснити перехід на спрощену систему один раз протягом календарного року.

Доходом платника єдиного податку для юридичної особи є будь-який дохід, включаючи дохід представництв, філій, відділень такої юридичної особи, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 Кодексу (п.п. 2) п. 292.1 ст. 292 Кодексу). Датою отримання доходу платника єдиного податку є дата надходження коштів платнику єдиного податку у грошовій (готівковій або безготівковій) формі, дата підписання платником акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг) (п. 292.6 ст. 292 Кодексу).

Врахування витрат при визначенні доходу Кодексом не передбачено.

Водночас до складу доходу не включаються суми коштів та вартість майна, внесені засновниками або учасниками платника єдиного податку до статутного капіталу такого платника (п.п.8) п.292.11 ст.292 Кодексу).

Платники єдиного податку третьої групи (юридичні особи) використовують дані спрощеного бухгалтерського обліку щодо доходів та витрат з урахуванням положень пп. 44.2, 44.3 ст. 44 Кодексу, за методикою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику (п. 44.2 ст. 44, п.п. 296.1.3 п. 296.1 ст. 296 Кодексу).

Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14.12.1999 за № 860/4153,

дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

Правові, організаційні, економічні та соціальні основи функціонування кооперації в Україні визначаються Законом України від 10 липня 2003 року № 1087-IV «Про кооперацію» (далі – Закон № 1087).

Відповідно до ст.14 Закону № 1087 асоційований член кооперативу – фізична чи юридична особа, яка внесла пайовий внесок і користується правом дорадчого голосу в кооперативі. При ліквідації кооперативу асоційований член кооперативу має переважне порівняно з членами кооперативу право на одержання паю. Порядок вступу до кооперативу та участь асоційованого члена в його господарській та іншій діяльності, права та обов'язки такого члена, розміри паїв та виплат на паї визначаються статутом кооперативу.

Відповідно до ст.2 Закону № 1087 пай – майновий поворотний внесок члена (асоційованого члена) кооперативу у створення та розвиток кооперативу, який здійснюється шляхом передачі кооперативу майна, в тому числі грошей, майнових прав, а також земельної ділянки.

Згідно зі ст. 20 Закону № 1087, за рахунок паїв членів та асоційованих членів кооперативу формується пайовий фонд, який разом з резервним, неподільним та спеціальним фондами складає майно кооперативу.

Враховуючи зазначене, у разі переходу на спрощену систему, отримані пайові внески не вважатимуться доходом, що оподатковується єдиним податком.

Щодо визначення доходом надходження грошових коштів від сплати пайових внесків членами житлово-будівельного кооперативу

Згідно з ст. 6 розділу II Закону № 1087 кооператив є первинною ланкою системи кооперації і створюється внаслідок об'єднання фізичних та/або юридичних осіб на основі членства для спільної господарської та іншої діяльності з метою поліпшення свого економічного стану.

Відповідно до Правил утримання жилих будинків та прибудинкових територій, затверджених наказом Державного комітету з питань житлово-комунального господарства від 17.05.2005 № 76, житлово-будівельним кооперативом вважається юридична особа, утворена фізичними та/або юридичними особами, які добровільно об'єдналися на основі об'єднання їх майнових пайових внесків для участі в будівництві або реконструкції житлового будинку (будинків) і наступної його (їх) експлуатації.

Згідно з п.п. 133.4.6 п. 133.4 ст. 133 Кодексу до неприбуткових організацій, що відповідають вимогам цього пункту і не є платниками податку, зокрема, можуть бути віднесені житлово-будівельні кооперативи (з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому відповідно до закону здійснено прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом житлового будинку і такий житловий будинок споруджувався або придбався житлово-

будівельним (житловим) кооперативом), дачні (дачно-будівельні), садівничі та гаражні (гаражно-будівельні) кооперативи (товариства).

Отже, житлово-будівельний кооператив має право на отримання статусу неприбутковості після закінчення будівництва (або придбання) і здачі об'єкта в експлуатацію у разі його подальшого обслуговування та управління таким житлово-будівельний кооперативом. При цьому такий кооператив позбавляється права в статусі неприбуткової організації здійснювати будівництво інших об'єктів.

До моменту включення житлово-будівельного кооперативу до Реєстру неприбуткових установ та організацій вказана організація визначає об'єкт оподаткування відповідно до п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Кодексу, а саме: об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень Кодексу.

Кодексом не передбачено коригування фінансового результату до оподаткування на різниці по операціях з надходження грошових коштів від сплати пайових внесків членами житлово-будівельного кооперативу. Отже, такі операції відображаються відповідно до правил бухгалтерського обліку.

Регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється Міністерством фінансів України, яке затверджує національні положення (стандарты) бухгалтерського обліку, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності (п. 2 ст. 6 Закону України від 16 липня 1999 року № 996 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»).

Отже, з питань відображення в бухгалтерському обліку операцій з надходження грошових коштів від сплати пайових внесків членами житлово-будівельного кооперативу, доцільно звернутися до Міністерства фінансів України.

Щодо реєстрації платника ПДВ

У разі, якщо особа (у тому числі неприбуткова організація) здійснює операції з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню згідно з розділом V Кодексу, загальний обсяг яких протягом останніх 12 календарних місяців перевищує 1 млн. гривень, то така особа згідно з вимогами Кодексу повинна подати до контролюючого органу за своїм місцезнаходженням реєстраційну заяву і відповідно зареєструватись як платник ПДВ в обов'язковому порядку.

До оподатковуваних операцій для цілей реєстрації особи як платника ПДВ належать операції, що підлягають оподаткуванню за основною ставкою ПДВ, ставкою 7 відсотків, нульовою ставкою ПДВ та звільнені від оподаткування ПДВ.

Порядок реєстрації особи як платника ПДВ регулюється статтями 180 - 183 Кодексу та регламентується Положенням про реєстрацію платників податку на додану вартість, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 14.11.2014 № 1130, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 17.11.2014 за № 1456/26233.

Відповідно до пункту 52.2 статті 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.